

Bijlage 3 behorende bij RIB 2024-46

Nadere toelichting kernboodschap RIB 2024-46 Uitvoeringsprogramma 2024 GRP

Deze bijlage behorende bij de raadsinformatiebrief 2024-9 geeft nadere informatie over:

1. het uitvoeringsprogramma GRP 2024;
2. de evaluatie van het uitvoeringsprogramma 2023;
3. de financiële stand van de lopende uitvoeringsprogramma's;
4. kosten en dekking van het uitvoeringsprogramma.
5. Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater.

1. Planning en samenstelling uitvoeringsprogramma 2024

De maatregelen die deel uitmaken van het Uitvoeringsprogramma GRP 2024 zijn in bijlage 1 weergegeven, bij de onderdelen Instandhouding 2024 en Watertaken 2024. Met de instandhoudingsmaatregelen blijft het onderhoudsniveau op het gewenste peil. De maatregelen genoemd onder watertaken voorkomen een verhoogde kans op wateroverlast bij extreme buien. Ook dragen deze maatregelen bij aan een vermindering van de vuiluitwerp vanuit de riolering op oppervlaktewater bij extreme buien. De maatregelen dragen bij om de leefbaarheid van de stad op peil te houden of zelfs duurzaam te verbeteren.

De in het Uitvoeringsprogramma GRP 2024 genoemde maatregelen zijn of worden in 2024 opgestart. De doorlooptijd tussen de opdracht en de daadwerkelijke uitvoering en afrekening bedraagt bij de meeste projecten doorgaans meer dan een kalenderjaar.

Het jaarprogramma is opgesteld met inachtneming van de financiële kaders uit de exploitatie GRP 2021-2031. Bij de opstelling van onderhavig jaarprogramma hebben we rekening gehouden met:

- de resultaten uit de recente onderhoudsinspecties;
- meeliftkansen bij onderhoud en herinrichtingsplannen;
- de stand van zaken van ruimtelijke plannen;
- de stand van zaken van de eerdere uitvoeringsprogramma's;
- projecten uit de regionale samenwerking;
- de geldende inkoopkaders;
- de beschikbare (personele) capaciteit;
- de aanbesteding van een nieuw onderhoudscontract;
- de voor 2023 en 2024 geprioriteerde integrale projecten Openbare Ruimte in het kader van Ontwikkelend beheer.

Ontwikkelend beheer

Ontwikkelend beheer hebben wij voor 2023 en 2024 de volgende geprioriteerde integrale projecten vastgesteld:

Vorbereidings- en uitvoeringsfase:

- Diependijkstraat fase 2, Olmenstraat en Lijsterbesstraat (meeliftkans GRP 2023)
- Straelseweg, (meeliftkans GRP 2023)
- Reconstructie pastoor Stassenstraat (meeliftkans GRP 2024)
- Gasthuiskampstraat, Craneveldstraat (onderdeel van Straelseweg) (meeliftkans GRP 2024)
- Herinrichting Sint Urbanusweg (meeliftkans GRP 2025 optioneel)

- Maasstraat, Arcen (gedeeltelijk, meeliftkans GRP 2023)

Wanneer er sprake is van een meeliftkans voor het GRP is dit hierboven tussen haakjes aangegeven. Ten behoeve van de projecten Gasthuiskampstraat en Craneveldstraat (onderdeel van Straalseweg), Reconstructie pastoor Stassenstraat en project Maasstraat Arcen, zijn in voorliggend uitvoeringsprogramma GRP 2024 middelen gereserveerd, deze vier projecten zijn dan ook genoemd in het uitvoeringsprogramma 2024 (bijlage 1). Waar genoemd zijn ook de meeliftkansen voor het GRP aangegeven waarvoor een voorlopige reservering in het krediet voor 2025 is opgenomen. Deze projecten zijn beoogd om op te nemen in het uitvoeringsprogramma 2025.

Overgang naar gewijzigde aanpak GRP 2021-2031

In de nieuwe exploitatie GRP 2021-2031 is geanticipeerd op een betere sturing op de stand van de voorziening. Om het verloop van de stand van de voorziening dichter te laten aansluiten bij de werkelijkheid, is in de exploitatie naast het jaarlijks benodigde krediet voor Watertaken en Instandhouding ook een uitgaveprognose van beide onderdelen opgenomen. Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma 2024 hebben we evenals bij het UVP 2023 meer rekening gehouden met de uitgaveplanning van de middelen. Waarbij we er zoveel mogelijk naar hebben gestreefd om in het jaarprogramma alleen die middelen op te nemen waarvan op basis van de planning ook de uitgaven in het uitvoeringsjaar plaatsvinden. Vanwege praktische redenen is dit niet altijd mogelijk, met name bij de kleinere budgetten is het administratief opsplitsen van een project over meerdere jaarschijven omslachtig. Ook worden in verband met een integrale afstemming van projecten soms budgetten gereserveerd voor gesignaleerde meeliftkansen. Dit is met name het geval bij de projecten vanuit Ontwikkelend beheer.

Met het vaststellen van het uitvoeringsprogramma worden de middelen gereserveerd waarna de concrete projecten pas kunnen worden toegezegd en ingepland. Enige uitloop van projecten is niet te voorkomen aangezien projecten niet altijd in een kalenderjaar passen. Vanwege spreiding van capaciteit kunnen ook niet alle projecten aan het begin van een kalenderjaar worden opgestart. Deze werkwijze en sturing is ook gericht op het vermijden van overschrijdingen van het (totaal)budget.

2. Evaluatie recente uitvoeringsprogramma's (2021-2023)

In 2023 is begonnen met het Uitvoeringsprogramma 2023 (vastgesteld B&W 28 maart 2023). Ook zijn nog diverse onderdelen uit de uitvoeringsprogramma's van voorafgaande jaren uitgevoerd. Het Uitvoeringsprogramma 2023 is nog in uitvoering. De belangrijkste redenen hiervan zijn:

- met het vaststellen van het uitvoeringsprogramma zijn de middelen gereserveerd waarna de concrete projecten pas kunnen worden toegezegd en ingepland;
- een aantal projecten uit het uitvoeringsprogramma is afhankelijk van de voortgang van projecten waarin deze meeliften;
- de benodigde opstarttijd bij het verwerken van het programma (opdrachtverstrekking, administratieve verwerking, spreiding vanwege personele capaciteit);
- de benodigde vergunningenprocedures en doorlooptijden van onderzoeken;
- de werving, selectie en inwerken nieuw personeel. Als gevolg van de opgetreden krapte op de arbeidsmarkt en personeel verloop, is de beoogde in te zetten personele capaciteit nog niet volledig ingevuld, dit heeft de aandacht;
- de meer integrale afstemming met andere beheeronderdelen in de openbare ruimte in het kader van de nieuwe werkwijze Ontwikkelend beheer;
- voorsorteren op Ontwikkelend beheer, waardoor meer afstemming noodzakelijk is;

- een nieuwe aanbesteding van het raambestek voor renovatieopdrachten (relining en deelreparaties vrij-verval).

De stand van zaken van het Uitvoeringsprogramma 2023 en de nog niet afgeronde projecten uit de eerdere uitvoeringsprogramma's zijn in bijlage 2 genoemd. De redenen waarom het uitvoeringsprogramma 2023 nog niet is afgerond, zijn ook gedeeltelijk van toepassing op het uitvoeringsprogramma 2022. Dit voldoet aan ons streven om inclusief het lopende uitvoeringsjaar (2024) maximaal 3 jaarschijven te hebben open staan. Dit zijn momenteel 2022, 2023 en 2024.

Extra projecten

In 2023 zijn behalve de uitbreiding van de meeliftkans afkoppelen hemelwater Laurentiusplein geen (onvoorziene) extra werkzaamheden opgestart en uitgevoerd.

Onvoorziene omstandigheden

Als gevolg van onvoorziene omstandigheden tijdens de uitvoering zijn werkzaamheden aangepast. Deze onvoorziene omstandigheden zijn bijvoorbeeld een afwijkende lokale bodemgesteldheid, obstakels in de ondergrond en vereiste extra technische voorzieningen tijdens de uitvoering. Van enkele projecten vielen de kosten lager uit dan geraamd. Ook zijn de kosten van enkele projecten hoger uitgevallen dan geraamd i.v.m. de ontwikkeling van de prijsstijgingen.

In de exploitatie GRP is geen onvoorzien opgenomen. In een jaarschijf komen projecten met meerkosten en projecten met minderkosten voor. Een positief saldo bij afsluiting van de jaarschijf valt vrij in de voorziening, een negatief saldo komt ten laste van de voorziening. Door het uitstellen/laten vervallen van projecten, wordt dit laatste zo veel mogelijk voorkomen. In de volgende paragraaf (kosten en dekking) is het resultaat van de af te sluiten jaarschijf (2021) vermeld.

3. Financiële stand recente uitvoeringsprogramma's (2021-2023)

Hierna is in tabel 1 de financiële stand van de openstaande uitvoeringsprogramma's (2022-2023) weergegeven en het inmiddels afgesloten uitvoeringsprogramma 2021. In tabel 2 is de omvang van de uitgaven in 2023 van de jaarprogramma's weergegeven, per 31-12-2023.

Tabel 1 financiële stand van zaken uitvoeringsprogramma's stand 31-12-2023

Krediet UVP	Jaarschijf 2021	Jaarschijf 2022	Jaarschijf 2023
Instandhouding (XI)	1.244.852	1.604.349	1.649.577
Watertaken (X)	1.718.227	1.444.737	1.749.939
Totaal krediet	2.963.079	3.049.086	3.399.516
Realisatie	2.922.261	1.183.638	504.785
Restant krediet	40.818	1.865.448	2.894.731

Tabel 2 uitgaven in 2023 van de uitvoeringsprogramma's stand 31-12-2023

Realisatie 2023 UVP	2021	2022	2023	Totaal uitgaven 2023
Kalenderjaar 2023 instandhouding. (XI)	366.367	192.287	453.608	1.012.263
Kalenderjaar 2023 watertaken (X)	245.969	425.281	51.177	722.428

Tot realisatie 2023	612.336	617.568	504.785	1.734.689
----------------------------	----------------	----------------	----------------	------------------

Ten opzichte van de prognose van de cashflowraming 2023 volgens de exploitatie GRP 2021-2031 van € 3.219.000 zijn de totaal uitgaven 2023 46% lager dan ingeschat. Het verschil is te verklaren door de langere aanlooptijd van de integrale projecten onder Ontwikkelend beheer en de invulling van de projecten met meeliftkansen, waardoor er momenteel minder projecten het uitvoeringsstadium hebben bereikt. De langere aanlooptijd heeft te maken met de introductie van Ontwikkelend beheer en het opdoen van ervaring met deze nieuwe werkwijze. Uiteindelijk zijn er op dit moment meerdere projecten in de voorbereidende fase. Om verdere stagnatie vanwege personele capaciteit te voorkomen is er vanaf april een extra projectleider ingehuurd voor de integrale projecten, waarmee we kunnen blijven voldoen aan het streven van maximaal 3 openstaande jaarschijven. Het streven om naast het lopende uitvoeringsjaar nog maximaal 2 jaarschijven open te hebben is afgelopen jaar weer behaald, de projecten uit de jaarschijf 2021 zijn gereed. Dit blijkt ook uit tabel 1.

4. Kosten en dekking

In onderhavig Uitvoeringsprogramma GRP 2024 zijn de maatregelen opgenomen die vallen onder de voorziening GRP. Het betreft hier de onttrekkingen uit de voorziening ten behoeve van de onderdelen Watertaken en Instandhouding in de exploitatie riolen 2021-2031.

De dekking voor het uitvoeringsprogramma 2024 is opgenomen in de twee hierna genoemde investeringsbudgetten en de de Subsidie impulsregeling DPRA 2021. De daarbij genoemde bedragen zijn prijspeil 2023:

Dekking UVP 2024	2024
Instandhouding 2024	1.524.270
Watertaken 2024	1.836.650
Subsidie Impulsregeling DPRA 2021	172.000
Totaal	3.532.920

De totale dekking voor het Uitvoeringsprogramma GRP 2024 bedraagt € 3.532.920. Zoals vermeld zullen niet al deze projecten aan het eind van 2024 volledig zijn gerealiseerd en afgerekend. Ook de jaarschijven 2022 en 2023 blijven geopend in verband met de nog lopende projecten. De jaarschijf 2021 is financieel afgesloten.

Subsidie Impulsregeling DPRA

In 2021 heeft Waterpanel Noord een aanvraag voor de "Tijdelijke Impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027" ingediend. In deze aanvraag zijn ook een drietal projecten vanuit Venlo opgenomen conform collegevoorstel 1812149 d.d. 7-12-2021. Financiële dekking hiervan was ook deels via het UVP GRP voorzien, waarin deze projecten waren opgenomen. In het aandeel van de dekking vanuit het GRP is ook het te ontvangen subsidiebedrag als voorschot opgenomen.

Bij beschikking van 5 september 2022 is deze subsidie door het Rijk toegekend. Het doel van de Impulsregeling Klimaatadaptatie is dat watergerelateerde klimaatadaptatieve maatregelen eerder of extra worden uitgevoerd. De werkzaamheden van deze drie projecten worden verantwoord via de sisa-systematiek en zijn daartoe (deels) opgevoerd in de

financiële verantwoording via de sisa-tabel van de jaarrekening 2022. Het restant wordt opgevoerd in de sisa-tabel van de jaarrekening 2023.

Als gevolg van de positieve beschikking op de subsidieaanvraag kan het budget Watertaken 2024 van het uitvoeringsprogramma GRP 2024 eenmalig worden verhoogd met € 172.000 ten gunste van het versneld afkoppelen van regenwater. Deze eenmalige extra bijdrage is aanvullend ingezet op het uitvoeringsprogramma 2024. Hetgeen ten gunste komt van de met het GRP te bereiken doelen.

Cashflowprognose 2024

Bij de actualisatie van de exploitatie GRP is rekening gehouden dat een deel van de uitgaven in een later jaar plaatsvinden. Conform de berekende prognose in de Exploitatie Riolen 2021-2031 is de cashflowprognose voor 2024, (prijspeil 2024) als volgt:

Prognose uitgaven in kalenderjaar volgens GRP 2021-2031	2024
Uitvoering projecten <2021	0
Watertaken 2022-2024	1.721.609
Instandhouding 2022 – 2024	1.535.546
Totaal prognose uitgaven 2024	3.257.154

Afbakening uitvoeringsprogramma

De overige onderdelen voor 2024 uit de exploitatie riolen 2021-2031 zijn opgenomen in de jaarlijkse exploitatiebegroting GRP en vallen daarom buiten dit uitvoeringsprogramma. Dit betreft de reguliere beheer- en onderhoudswerkzaamheden.

Gesloten circuit

De exploitatie GRP is een gesloten circuit, waarvan de inkomsten en uitgaven volgens de vastgestelde exploitatie GRP 2021-2031 meerjarig op elkaar aansluiten. Op grond van regelgeving mag deze exploitatie maximaal kostendekkend zijn en mogen de inkomsten ook alleen worden besteed aan de uitvoering van de zorgplichten met betrekking tot stedelijk waterbeheer. Dat betekent dat nog niet bestede middelen vanuit de reeds ontvangen rioolheffing op een later tijdstip alsnog ingezet worden. Hiermee wordt ook voorkomen dat uitgestelde werkzaamheden opnieuw in de rioolheffing aan de burger worden doorberekend. De exploitatie GRP wordt vier-jaarlijks geactualiseerd.

Vanuit financieel oogpunt is het van belang de opgebouwde voorziening volgens de nieuwe exploitatie GRP 2021-2031 af te bouwen. Een hoog blijvende voorziening betekent namelijk dat middelen uit de rioolheffing pas laat benut worden. Een hoge voorziening betekent ook een hoger vreemd vermogen, hetgeen negatieve invloed heeft op de gemeentelijke financiële positie.

5. Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater

In het uitvoeringsprogramma GRP is onder watertaken jaarlijks een budget opgenomen voor de "Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater op private terreinen Venlo 2022". Dit budget is bedoeld voor zowel de uitvoering van de regeling als het uit te keren bedrag.

Subsidieplafond

Ten aanzien van het uit te keren bedrag stellen wij jaarlijks een subsidieplafond vast. Voor 2024 hebben wij het subsidieplafond vastgesteld op € 137.000,-- Dit bedrag is gelijk aan het subsidieplafond van 2022 en 2023.

Subsidiebedrag

Het uit te keren subsidiebedrag bedraagt sinds 1 juni 2022 € 9,-- per m2 afgekoppeld verhard oppervlak. Dit bedrag hebben wij met terugwerkende kracht vanaf 1-1-2024 verhoogd naar € 11,-- om de prijsstijgingen van de afgelopen twee jaar te compenseren en om de regeling aantrekkelijker te maken.

Financiële consequenties

Het vaststellen van een subsidieplafond voor 2024 van € 137.000,-- leidt niet tot meer kosten dan reeds in het GRP was voorzien.

Ook de verhoging van het subsidiebedrag naar € 11,-- per m2 komt ten laste van het in het GRP gereserveerde bedrag. Door dit gereserveerde bedrag gelijk te houden, zal het totaal aantal vierkante meter verharding dat uiteindelijk kan worden gesubsidieerd minder worden. De resultaten van de stimuleringsregeling worden jaarlijks opgenomen in Meetbaar Venlo als onderdeel van de programmabegroting en de jaarstukken.